

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1920.

V Ljubljani, dne 10. junija 1920.

Štev. 6.

50.

Okrožnica Jugoslovanskega episkopata častitim duhovnikom.

V času od 13. do 19. aprila t. l. smo se sezstali v Zagrebu, da se posvetujemo o vseh važnejših potrebah, nevarnostih in zahtevah Cerkve in krščanskega življenja v sedanji težki dobi.

O nekaterih naših razpravah in sklepih ste nekoliko doznavali tudi vi po priobčenju v novinah; smatramo pa za primerno, da se posebej z nekoliko besedami obrnemo do vas kot naših sodelavcev in pomočnikov, da vam priobčimo naše skrbi in upe, našo žalost in veselje.

Ustanovitev apostolske nunciature v Belgradu za naše kraljestvo in navzočnost predstavnika sv. Očeta na naši konferenci nam je bila vzrok veselja, in uverjeni smo, da tudi celokupna duhovščina najde v tem zadovoljstvo. Iz tega in iz mnogo drugega je očitno, da sprembla sv. Oče z veliko ljubeznijo naše in vaše delo, naše cerkvene okolnosti ter v obče razmere v naši mladi državi, kateri, kakor se izraža v brzjavki, nam poslani, želi čimprejšnje konsolidacije.

Ljubezna brzjavka prestolonašlednika regenta nas še bolj potrjuje v dobrih upih za trajno dobrohotnost nasproti katoliški Cerkvi pod njegovim žezлом.

Tolaži nas, da je pri duhovščini skupna edinost v misli in delovanju v onih vprašanjih, ki se tičajo cerkvenega ustroja in bistvenih zahtev sv. Cerkve, in da je odnošaj med škofi in duhovništvo splošno v duhu cerkvenem.

Da je vsa duhovščina uverjena o izredni potrebi intenzivnega dela zlasti v tej dobi na vsakem polju za zveličanje duš in za časno dobro našega naroda, to je istotako tolažljiva činjenica, in upamo, da bo tudi v metodah in sredstvih čim bolj edino, složno in kolikor mogoče enako postopala ter da bo na ta način versko življenje ojačila in bo tako sv. Cerkve premagala vse nevarnosti našega časa.

Povečalo se je res, na žalost, število onih, ki napadajo Cerkv in vero — pa si pri tem domišljajo, da bolje služijo narodu, kar je nedvomno dvojna zmota: zmota v verskem in v narodnem oziru. Ali z druge strani so škofje z zadovoljstvom opazili, in to ste, dragi bratje, mogli tudi vi spoznati, da se povečava število odločnih, zavednih katoličanov, kateri so zdaj bolj krepki v veri in delu in v krščanskem življenju; slednjič, da je precejšnje število onih, ki pojmujejo, da je približanje Cerkvi in veri uspešen lek proti moralnemu razpadanju naše družbe.

Molimo in delajmo, da bi se število takih vsak dan povečalo. S tem bomo dobrotniki duš, pa tudi dobrotniki našega naroda in naše države.

Na veliko našo in vašo žalost je vojni in povojni čas bogat na razvalinah zlasti v nravnem pogledu. Rekli bi, da se posebno in skoro doslovno morejo obrniti na naš čas besede sv. Janeza (I. Jan. 2, 16): »Quoniam omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum et superbia vitae, quae non est ex Patre, sed ex mundo est.«

Proti tej trojni zvezi se nam je boriti z vsemi sredstvi, katere nam je dal na razpolago božji Zveličar, posebno s krščanskim ukom, z evharističnim življenjem Jezusa, udejstvovanim v življenju vernikov, in z organizacijo naroda, najprej v pobožne družbe, ter potem v vsakovrstna društva na temelju katoliških načel: v kulturna, socialna in ekomska društva.

Materializem preti veri, Cerkvi pa i socialnemu, ekonomskemu in političnemu življenju, in to tudi v naši državi. — Mi, dragi bratje, moramo biti na vsakem polju teoretični in praktični predstavniki duha, spiritualizma. Pri tem se ne smemo batiti nekaterih prememb v zunanjih in nebistvenih pojavih življenja; toda,

ako se nam hoče te premembe naprtiti v ime materializma, nam ne preostaja drugega, kakor proti temu se boriti in delati istočasno v istem pravcu, toda edino na temelju Kristusovega nauka in pod vodstvom svete Cerkve, s čimer bomo vedno ostali v pametnih in dolžnih mejah.

Pri tem delu nam more mnogo pomagati zlasti organizirana inteligencia, ki spoznava nevarnosti sedanjega časa in je voljna zidati na načelih evangelija. — Pri tem moramo biti v tem, kar ni bistveno, širokosrčni, ali moramo biti trdni kakor skala ondi, kjer gre za temelje: za duha vere in za avktoriteto Cerkve ter za avktoriteto v obče.

Znano nam je, da tudi mnogi od vas smatrajo cerkveno avtonomijo kot zaželeno uredbo v naši državi. Episkopat se je koj v prvi konferenci bavil s tem vprašanjem, zdaj pa je vzel na znanje tudi konkreten načrt za avtonomijo. Seveda v tem so vprašanja, ki se ne morejo drugače rešiti kakor z dogovorom s sv. stolico, od tega pa zavisi cela osnova. Radi tega je umljivo, da o tem kakor tudi o raznih drugih vprašanjih ni mogla konferenca priti do končnih zaključkov; toda vsi oni, ki smatrajo za važna mnoga aktualna vprašanja glede ureditve zunanjih, materialnih in šolskih odnošajev katoličanov v državi, morejo mirno čakati na svoječasno končno rešitev.

S tem v zvezi moramo omeniti gotova stremljenja za reformo v Cerkvi. Škofje so prepričani, da ima večina teh duhovnikov najboljše namene; toda naj se spomnijo vsi, da je cerkvena avktoriteta conditio sine qua non vsakega urejevanja cerkvenih odnošajev; naj ne pozabijo, da se včasih pod najnedolžnejšo obliko skriva ena ali vse tri zgoraj imenovane poželjivosti; naj imajo posebno pred očmi: Roma locuta, causa finita. Kdo ne ve, da potrebuje cela človeška družba reforme po takem viharju, kakoršen je bila grozna vojna s svojimi posledicami; kdo ne ve, da tudi mi duhovniki in ljudstvo potrebujemo poboljšanja in dovršenejšega življenja? Kličimo neprestano ter pridigujmo in učimo z besedo in zgledom: nazaj k Bogu, k veri, k Cerkvi, h krščanski ljubezni, k požrtvovalnosti in kreposti duha! O kako hitro bi se na ta način preobrazil svet!

Da, učimo z zgledom in besedo.

Eden glavnih predmetov našega posvetovanja je bil zlasti krščanski nauk, katehizacija. Radi tega smo pospešili izdanje novega teksta katekizma in pomožnih knjig, radi tega iz vse duše priporočamo ustanovitev ali oživljenje bratovščine krščanskega nauka, ker je med po-

glavitnimi razlogi nevere neznanje ali nepopolno poznanje krščanskega nauka. Ker je pa duhovščina zdaj tu in tam preobložena z delom in marsikje ni mogoča neposredna katehizacija od strani dušnih pastirjev, ima radi tega bratovščina krščanskega nauka namen, da pozove kot sodelavce v tem svetem poslu tudi svetne osebe.

To osobito priporoča okrožnica Pija X. „Acerbo nimis“ z dne 15. aprila 1905 in posebej polaga na srce škofom Can. 711 § 2. C. I. C.¹

Tisk je velika moč v zlem in v dobrem. Tisk je tudi sredstvo za krščanski nauk in za obrano vere in Cerkve ter za povzdigo krščanskega življenja. Knjige in časopisi morejo, a dandanes morajo marsikje nadomeščati duhovnika in kateheteta. Podpirati dober tisk je dolžnost vsakega katoličana, a še večja dolžnost duhovnikov. Radi tega zopet skupno odrejamo, kar je bilo lani odrejeno v posameznih škofijah. Na praznik sv. Petra naj bo v vseh cerkvah pridiga o dobrem tisku in naj se nabirajo milodari. Razen tega naj se prej, ali na praznik sam, ali po prazniku vrše, kjer je to mogoče, predavanja na korist dobrega tiska, in poleg tega naj posebni odbori nabirajo darove po hišah za dober tisk. Ena desetina nabranih vsot bo kakor lani za Petrov novčič. Zbrane vsote naj se čimprej pošljejo ordinariatom, ki bodo v sporazumu s Pijevim društvom v Zagrebu nadaljnje odredili. Prosimo vas, dragi bratje, da i vi i verniki, vam izročeni, smarate to delo kot misijonsko delo, ker nimamo nič manjše potrebe notranjih kakor zunanjih misijonov.²

Materialno vprašanje, čeprav je na drugem mestu, je vseeno važno tako za duhovščino, kakor za delovanje Cerkve, ker je naš Gospod Jezus Kristus poveril svoje delo ljudem, a ti potrebujejo materialnih sredstev ne samo za svoje življenje, ampak tudi za službo božjo in za vršenje zapovedi krščanske ljubezni nasproti bližnjemu.

Najprej je treba vedeti, da se velik del onega, kar poseduje cerkev in duhovščina, uporablja za človeško družbo, za dobrodelne ustanove in za siromake. Hujskanje zoper cerkveno imetje izvira največkrat od one strani, ki gre za tem, da zbere v svoje roke vso ekonomsko moč sveta in tako zagospodari celiemu svetu, in ki hoče s tem hujskanjem odvrniti pozornost od svojih neizmernih nabranih kapitalov, od

¹ Za ljubljansko škofijo glej Syn. Lab. II. str. 72 i. d. v zvezi s kan. 711 § 2.

² O nabirkah za katoliški tisk se bo za ljubljansko škofijo dal kesneje posebej navod.

katerih uprav neznaten del tuintam odpade za dobre namene in za reveže. Statistika bi tudi v naši državi mnogim odprla oči.

S tem ne mislimo zatrjevati, da je neobhodno potrebno za Cerkev in njene služabnike, da obdrži vse nepremičnine, katere so ji zakonito došle v posest, zlasti zdaj, ko je pomnožitev kmetijskega prebivalstva povzročila, da nekateri nimajo dosti zemlje za obdelavanje.

Radi tega je jugoslovanski episkopat, preden je bila uradno obljudljena agrarna reforma, svojevoljno in sam brez kakega pritiska, izjavil na konferenci prvih dni decembra l. 1918, da je pripravljen dati siromašnejšim proti pravični odškodnini potreben del svojih zemljišč. Od tega tudi danes ne odstopa.

Toda če nekateri mislijo, da naj agrarna reforma služi v osiromašenje Cerkve in njenih služabnikov, ter v obogatitev onih, ki niso potrebni, in posredno njihovih voditeljev in zaščitnikov, nam ne preostaja nič drugega, kot da to početje obsodimo v imenu Cerkve, v imenu pravičnosti, v imenu socialnega reda, pa tudi v imenu vseh onih ustanov in siromakov, ki so dozdaj uživali od tega dobrote, seveda tudi v imenu koristi same države. Radi tega škofje niso mogli odbriti načina, po katerem naj bi se izvršila agrarna reforma, a želijo, da se to vprašanje reši po načelu pravičnosti in zdrave socialne politike.

Dr. Anton Bauer,
nadškof zagrebški.

Lazar Miedia,
nadbiskup skopeljski.

Dr. Mihael Napotnik,
knezoškof mariborski.

Dr. Anton Jeglič,
knezoškof ljubljanski.

Dr. Juraj Carić,
škof splitski in makarski.

Dr. Josip Marčelić,
škof dubrovniški.

O. Alojzij Mišić,
škof mostarski.

O. Josip Garić,
škof banjaluški.

Dr. Josip Marušić,
škof senjski.

Dr. Dionizij Njaradi,
apost. admin. križevski vzh. obreda.

Dr. Ivan Šarić,
kapit. vikar sarajevski.

Dr. Angel Voršak,
kapit. vikar djakovski.

Aleksij Baziuk,
apost. admin. vzh. obreda za Bosno
in Hercegovino.

51.

Škofovská konferencia v Zagrebu.

Tretja konferencia jugoslovanskih škofov kraljestva SHS je imela svoja posvetovanja v nadškofijskem dvoru v Zagrebu od dne 13. do 19. aprila; tokrat ob prisotnosti papeževega nuncija za kraljestvo SHS, msgra. Frančiška Cherubini.

Prisostvovali so: nadškof zagrebški dr. Anton Bauer, nadškof iz Skoplja (Prizren) Lazar Miedia; škofje: mariborski dr. Mihael Napotnik, ljubljanski

ski dr. Anton B. Jeglič, splitski dr. Jurij Carić, mostarski fra Alojzij Mišić, senjski dr. Josip Marušić, banjaluški fra Josip Garić, križevski apostolski administrator vzhodnega obreda dr. Dionizij Njaradi, sarajevski kapitularni vikar dr. Ivan Šarić; škofa dr. Dominik Premuš in dr. Josip Lang ter kanonik Vlah Barbić kot zastopnik dubrovniškega škofa. Od posameznih škofov so bili še zastopani: škof hrvarski, djakovski kapitularni

Škofje trdno upajo, da se bo našel primeren način to izvršiti.

Deloma vsled silne draginje, deloma vsled zlorabe agrarne reforme žive mnogi duhovniki, zlasti v nekaterih pokrajinh naše države, uprav v skrajni revščini. Škofje so potrebno storili, da se duhovščini pomaga potrebam primerno, dokler se končno ne reši vprašanje kongrue, kakor vprašanje bire ali rednih dajatev. Nadamo se, da naš trud ne bo zastonj.

Tudi naša semenšča iz istega razloga stradajo in nekatera so v nevarnosti, da propadejo ali da se predčasno zapro. Upamo, da se bo dobila v teh izrednih časih tudi izredna pomoč za naš cerkveni naraščaj.

Če te materialne zadeve javno obravnavamo, storimo to z namenom, da bo javno mnenje avtentično poučeno, in da oni duhovniki, ki jih skrbe tudi ta vprašanja, vidijo, da so škofje tudi glede te strani čuječi.

Kakor vidite, dragi bratje, imamo razloge tolažbe, pa tudi žalosti, nevarnosti, pa tudi dobrih upov. Prosimo vas in rotimo, da nam bodite vi gaudium et corona nostra, da ste eno z nami: z duhom, srci in z deli, pa bo upanja in veselja mnogo več kakor žalosti in skrbi.

Iz globočine srca vam pošiljam vsemi skupaj blagoslov in pozdrav.

Meseca aprila 1920.

vikar in apostolski administrator vzhodnega obreda za Bosno in Hercegovino.

Nadškof dr. Bauer je pozdravil apostolskega nuncija ter izrazil radost vseh, da se more konferenca obdržavati v navzočnosti prvega nuncija v naši državi. Apostolski nuncij, zahvaljujoč se za pozdrav, je izrekel svojo radost, da more prisostvovati tej konferenci in je izjavil, da rad storiti vse, kar bo v njegovih močeh v dobrobit Cerkve v SHS.

Odposlani sta bili dve poklonitveni brzjavki: Sv. Očetu v Rim in prestolonasledniku regentu Aleksandru v Belgrad; na te je konferenca dobila ljubezne odgovore. V brzjavki na regenta je bila izražena tudi želja, naj bi se vprašanje naših meja čimprej rešilo na temelju krščanske pravičnosti.

Konferenca se je ponovno bavila z nekaterimi vprašanji, ki so bila predmet razpravljanja v prejšnjih dveh konferencah, od katerih nekatera spadajo v dogovore s sv. Stolico.

Razen tega je poleg drugega bilo odrejeno potrebno, da se omogoči mladim duhovnikom in bogoslovjem izpopolnjenje v bogoslovnih vedah na inozemskih zavodih; ob tej priliki so se vnovič storili primerni koraki za zavod sv. Hieronima v Rimu.

Vzel se je na znanje načrt o katoliški avtonomiji in se je odposlal sv. Stolici; a končni sklepi se bodo mogli storiti šele po rešenem vprašanju o konkordatu.

Glede agrarnega vprašanja ostaja episkopat na stališču, zavzetem na prvi konferenci l. 1918; nikakor pa ne more odobravati načina, s kate-

rim se namerava izvesti agrarna reforma. Želi, da bodi to vprašanje rešeno na podlagi socialne pravičnosti in zdrave socialne politike.

Episkopat je zavzel pri sv. Stolici stališče proti gotovim stremljenjem, da se odcepi Reka od senjske škofije.

Podvzeli so se primerni koraki, da se zagotovi ekonomski obstanek semenič, kakor tudi za neobhodno potrebno povišanje draginjskih doklad duhovščini do končne ureditve vprašanja o kongrui in beri ter za primeren položaj vojaške duhovščine.

Episkopat je konstatiral, da duhovniško reformistično gibanje, kakor se sedaj pojavlja v „Preporodu“, nasprotuje v enem delu že znanim določbam sv. Stolice, ga odklanja in ga ne more pripustiti.

Prihodnje leto spomladi bo skupni škofovski koncil, ako bodo do tedaj rešena vsa vprašanja naših meja; pred tem se ne bodo vrstile diecezanske sinode.

Sklenilo se je odposlati prošnjo na sv. Stolico za dogmatično proglašenje resnice o Vnebovzetju Bl. Device Marije.

Sklenjeno je bilo, da se izdelo enoten cerkveni molitvenik navadnih molitev, da se pozove katehetsko društvo, naj predloži v potrditev besedilo malega katekizma, ki naj bi bil vpeljan v vsej državi; a duhovščina bo pozvana posebno, da osnuje, oziroma ozivi društvo za krščanski nauk.

Uredili so se juridični odnošaji med kataliki zapadnega in vzhodnega obreda.

52.

Poročilo o grobovih vojakov iz Čehoslovaške in iz Rusije v Sloveniji.

Škofijski ordinariat je prejel od predsedništva deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani z dne 18. maja 1920, štev. 5773 oziroma štev. 5774, naslednja dopisa:

»Ministrstvo vere je naročilo, da se sestavi v roku 30 dni poročilo o vseh vojnikih, ki so rodom iz Čehoslovaške in so kot avstro-ogrski vojaki umrli v našem kraljestvu. Treba bo ministrstvu poročati vse, kar je znano o njihovih grobovih, ki se nahajajo v Sloveniji.

Za vsakega vojnika je treba navesti vse one podatke, ki se nahajajo o dotičnem vojniku v mrljiskih maticah. Zlasti je treba navesti, kje da se grobovi nahajajo in če ima dotični grob svojo označbo.

Škofijski ordinariat se vabi, da dá podrejenim župnim uradom naročila, da zbera takoj vse potrebne podatke in jih predlože ordinariatu, ki naj jih blagovoli poslati podpisankemu predsedništvu deželne vlade v predpisanim roku.«

»Na prošnjo ruskega poslaništva v Belogradu je ministrstvo vere naročilo, da se mu v roku 30 dni pošlje poročilo z vsemi podatki o grobovih ruskih vojakov, ki so bili kot avstro-ogrski ujetniki dovedeni v Slovenijo in so tukaj umrli. Za vsakega ruskega vojnika je treba navesti vse one podatke, ki se nahajajo o dotičnem vojaku v mrljiskih maticah, zlasti kje da se grobovi nahajajo in če ima dotični grob svojo označbo.

Ordinariat se vabi, da naroči župnim uradom, da zbero takoj vse podatke o grobovih ruskih vojnih ujetnikov in jih predlože ordinariatu, ki naj jih blagovoli v predpisanim roku poslati predsedništvu deželne vlade.«

Vsled tega se župnim uradom naroča, da

naj sestavijo v zmislu predstoječih dopisov sezname, v kolikor so dotični smrtni slučaji vpisani v župnijskih maticah.

Poročila je poslati najkesneje do 20. junija t. l. ordinariatu.

53.

Pontifica commissio ad Codicis canones authentice interpretandos.

DUBIA

SOLUTA IN PLENARIIS COMITIIS EMMORUM PATRUM.

A A S. XI. 1919, pag. 476.

(Konec.)

8. Utrum, ad normam canonis 567. § 1. et canonis 578, n 1, novitii et professi a votis temporaneis, si morte praeveniantur, ad eadem ac professi a votis solemnibus, aut professi a votis simplicibus perpetuis, suffragia ius habeant, etiamsi aliter ferant constitutiones antea approbatae a S. Sede. (Cann. 567, § 1 et 578, n. 1.)

Resp.: Affirmative et ad mentem.

Mens est: Ordines et Congregationes religiosae possunt congrua eademque suffragia pro omnibus novitiis, temporanee professis et professis a votis solemnibus aut professis a votis simplicibus perpetuis, praescribere in suis constitutionibus emendandis et pro approbatione exhibendis ad S. C. Religiosorum, ad normam eiusdem S. Congregationis Decretum diei 26 iunii 1918.

9. Num verba nisi constitutiones aliud ferant canonis 569, § 1, ad vocem libere referantur, ita ut liceat per constitutiones determinare in quem finem de usu et usufructu a novitiis sit statuendum. (Can. 569, § 1.)

Resp.: Constitutiones ante promulgationem Codicis approbatae servanda sunt sive novitiis adimant ius disponendi de usu et usufructu suorum bonorum, sive hoc ius limitent, seu praefiniant.

10. Utrum canon 621. § 1, intelligendus sit tantum de religiosis mendicantibus stricto sensu dictis; an etiam de illis, qui latiori sensu tales appellantur, uti sunt Fratres Ordinis Praedicatorum. (Can. 621, § 1.)

Et quatenus affirmative ad primam partem:

An dicti mendicantes indigeant Ordinarii licentia, si velint stipem petere in diocesi pro aedificatione, ornatu, etc., suarum ecclesiarum.

Resp.: Affirmative ad primam partem, negative ad secundam: quod vero attinet ad licen-

tiam ab Ordinario obtinendam provisum in cit. can. 621, § 1.

11. Utrum qui ad preces parentum, contra praescriptum canonis 756, a ritus alieni ministro baptizati sunt, pertineant ad ritum in quo sunt baptizati, vel ad ritum in quo, iuxta praescriptum canonis 756, baptizari debuissent. (Can. 756 et 98.)

Resp.: Prout casus exponitur, negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

12. Utrum facultas celebrandi Missam in domo privata sit ab Ordinario, ad normam canonis 822, § 4, interpretanda restrictive. (Can. 822, § 4.)

Resp.: Affirmative.

13. Utrum, ad normam can. 987, impeditis adnumerandus sit is, cuius pater vel mater tantum est acatholicus, alter parens catholicus. Et, quatenus affirmative, an etiam eo in casu, quo matrimonium mixtum datis cautionibus cum dispensatione in hoc vetito contractum fuit. (Can. 987.)

Resp.: Affirmative in omnibus.

14. An sepultura fidelium, quae locum obtinet in ecclesia subterranea, censenda sit facta in ecclesia in sensu canonis 1205, § 2. (Can. 1205, § 2.)

Resp.: Affirmative, si agatur de ecclesia subterranea, quae sit vere et proprie ecclesia, divino cultui addicta.

15. Utrum periculum offensionis, vulgo malum ex parte fidelium et cleri sit, ad normam canonis 1215, gravis causa, quae excuset a transferendis cadaveribus fidelium e loco in quo reperiuntur, ad ecclesiam, ubi funus persolvatur. (Can. 1215.)

Resp.: Negative, et consuetudinem non transferendi cadavera fidelium, antequam tumu-

lentur, e loco in quo reperiuntur in ecclesiam esse reprobandum.

16. An in collatione paroeciarum non reservatarum possit Episcopus imponere pro una vice tantum moderatam taxam favore Seminarii, etiam si paroecia de qua, obnoxia sit tributo huic Instituto solvendo. (Cann. 1355, 1356, 1441.)

Resp.: Recurrentum esse in singulis casibus ad S. Congregationes competentes.

17. Utrum Ordinarius, praetermissis iuris solemnitatibus in Constitutione Apostolica Dei miseratione requisitis, matrimonium possit declarare nullum cum interventu tamen defensoris vinculi matrimonialis, quin opus sit secunda sententia, hisce in casibus, nempe: (Can. 1990.)

a) Si duo catholici, in loco certe antehac obnoxio cap. Tametsi Conc. Tridentini, vel post decretum Ne temere, matrimonium civile tantum inierunt omissa ritu ecclesiastico, et obtento civili divortio, novum in Ecclesia inire student matrimonium vel novum matrimonium, civiliter initum, in foro Ecclesiae convalidare.

b) Aut catholica pars, quae cum acatholica, spretis Ecclesiae legibus, in templo sectae protestanticae (in loco certe antehac obnoxio cap. Tametsi Conc. Tridentini, et ubi Benedictina declaratio extensa non est, vel post Decretum Ne temere) matrimonium contraxit, obtento civili divortio, in facie Ecclesiae novum matrimonium cum catholico consorte inire vult.

c) Aut apostatae a fide catholica, qui in apostasia civiliter vel ritu alieno se iunxerunt obtento civili divortio, poenitentes ad Ecclesiam redire et cum parte catholica alteras nuptias celebrare desiderant.

Resp.: Casus supra memorati nullum iudiciale processum requirunt aut interventum defensoris vinculi, sed resolvendi sunt ab Ordinario ipso, vel a Parocho, consulto Ordinario, in praevia investigatione ad matrimonii celebrationem, de qua in can. 1019 et seqq.

Rome, 16 octobris 1919.

Petrus Card. Gasparri, Praeses.

Aloisius Sincero, Secretarius.

54.

Izpovedni reservati.

Gospodom duhovnikom v dušnem pastirstvu pokličem najprej v spomin, da so casus reservati episcopo v ljubljanski škofiji preklicani in odpravljeni. Cf. Škof. List 1916, str. 124.

Nadalje pooblaščam s tem vse izpovednike, da smejo dati odvezo ab excommunicatione latae sententiae ad normam Can. 2350 § 1 Ordinario reservata, ako se izpovedanec obtoži, da je prvič v življenju tako grešil. Za odvezo pri ponovnih

slučajih greha pooblaščam vse dekane na deželi, v Ljubljani pa stolne kanonike, profesorje bogoslovja, župnike (župne upravitelje) in redovne predstojnike (krajevne in višje), v odsotnosti poslednjih pa njihove namestnike.

V Ljubljani, 4. junija 1920.

† **Anton Bonaventura**,
škof.

55.

Blagoslovljenja.

Po odredbi z dne 16. jan. 1909, Škof. List 1909 str. 38, so se pooblastili vsi župniki, da smejo za svojo župnijo slovesno opravljati blagoslove, ki so v ljubljanskem škofijskem obredniku str. 229—232 pod I.—VI. navedeni kot »benedictiones ab episcopo vel ab aliis facultatem habentibus facienda«.

S tem raztegnem to pooblastilo tudi na župne upravitelje ter sploh na rectores ecclesiarum. Pooblaščenci smejo v posameznih primerih tudi subdelegirati kakega drugega duhovnika.

V Ljubljani, 4. junija 1920.

† **Anton Bonaventura**,
škof.

56.

Razne opazke.

Preglednina za cerkvene račune znaša vsled sklepa v konzistorialni seji dne 6. februarja 1920 od tekočega leta dalje 2%. V poštov pridejo dohodki računskega leta. Izvzete so nove ustanove, ki so v računih navedene kot prirastek.

Opozorilo. Dušni pastirji, ki niso dobili draginjske doklade, jo utegnejo še dobiti, ker je šla prošnja na ministrstvo, da bi se jim dovolila.

Državne pristojbine (kolkovanje). Župni uradni se opozarjajo na naredbo osrednje vlade glede izvrševanja določil o pristojbinah (Uradni list, 1920, 56), po katerih so povisane vse kolkovne pristojbine.

Poštne položnice so na razpolago župnim uradom pri ordinariatu. Dotični prošnji naj se pridene znesek 1 K 20 v (v znamkah) za 10 položnic.

Prošnje za spregled javnih zakonskih zadržkov (sorodstva in svaštva) naj se vlagajo na škofijstvo pravočasno, ne šele pred tretjim oklicem oziroma neposredno pred poroko, da vsled pozne vložitve prošnje ne nastanejo ovire. Prošnja se ne more takoj rešiti, če je n. pr. nepopolna in se mora zato župnemu uradu vrniti v izpopolnjenje. Sploh se pa župni uradni iznova opozarjajo, naj vlagajo pravilno sestavljen proš-

nje. Škof. List 1919, str. 64. Ušeničnik, Pastoralno bogoslovje, str. 628 i. d.

Kelih in patene, ki se dajo nanovo pozlatiti, vsled tega ne izgube posvečenja in zato ne potrebujejo nove posvetitve. Can. 1305.

Nabirke za pogorelce v Predtrgu pri Radoljici in v Dvorski vasi pri Velikih Laščah naj župni uradi čim prej semkaj pošljejo, v kolikor jih še niso odposlali, da se račun sklene in zneski oddajo na pristojno mesto.

Knjige za Prekmurje. Odbor »Slovenske krščanske socialne zveze« v Ljubljani je poslal ordinariatu sledečo vlogo:

»SKSZ je po svojem odposlancu v Prekmurju dognala, da tamošnje ljudstvo potrebuje lahkega slovenskega čtiva in nabožnih knjig. Sklenila je, da započne z zbiranjem, predvsem knjig Mohorjeve družbe ter se obrne za pomoč do Marijinih družb na Slovenskem. Knjige naj bi se zbrale v vsaki občini ter o tem obvestila SKSZ, ki bi potem sama prevzela zbirko po svojem odposlancu. Knezoškofijski ordinariat se naproša, da izda na Marijine družbe tozadevna navodila in priporočila.«

Župnim uradom se vsled tega toplo pripomoreča nameravana akcija v zmislu prošnje.

57.

Duhovne vaje

za gg. duhovnike v Zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano se bodo letos po običajnem redu vrstile v času od 2. do 6. avgusta.

Gg. duhovniki, ki se nameravajo udeležiti teh skupnih duhovnih vaj, naj se priglasijo do 15. julija t. l. naravnost vodstvu rečenega zavoda.

58.

Konkurzni razpis.

Razpisujejo se župnije: Bloke v cirkniški, Kranjska gora v radoljiški in Tomišelj (vnovič) v ljubljanske okolice dekaniji.

Prošnje za prvi dve župniji je nasloviti na

poverjeništvo za uk in bogočastje, za poslednjo pa na škof. ordinariat v Ljubljani.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določa dan 10. julija 1920.

59.

Škofijska kronika.

Podeljeni sta župniji: Bohinjska Bistrica Andreju Krajcu, župniku v Kranjski gori, Sv. Trojica nad Cirknico župniku Janku Šiška.

Kanonično umeščeni so bili: Alojzij Kurent, župnik v Krškem, na župnijo Leskovec dne 17. maja 1920, in je bil imenovan za dekanata leskovške dekanije in za škof. duhovnega svetnika; Janez Piber, župnik v Gorjah, na župnijo Št. Jurij pri Kranju, in Jožef Knific, župnik v Tomišlju, na župnijo Gorje, dne 19. maja 1920; Martin Jarc, kaplan na Raki, na župnijo Prežganje, dne 20. maja 1920; Valentin Zupančič, uršulinski spiritual v Ljubljani, na župnijo Polhov gradič, dne 25. maja 1920; Janko Šiška, na župnijo Sv. Trojica nad Cirknico, dne 30. maja 1920.

Imenovan je bil za uršulinskega spirituala v Ljubljani Janko Cegnar, stolni vikar v Ljub-

ljani; Alojzij Kurent, župnik in dekan v Leskovcu, za ekskurendo-upravitelja v Krškem.

Premeščen je bil Franc Gaberšek, župni upravitelj v Šmihelu pri Žužemberku, kot župni upravitelj v Tomišelj.

Nameščen je bil za župnega upravitelja v Šmihelu pri Žužemberku Mihael Kmet, bivši župnik v Šturiyah.

Resigniral je vsled vpokojitve Jakob Koritnik, župnik na Blokah.

Umrla sta: Janez Smrekar, mestni katehet v Ljubljani in beneficiat (opat) božjega groba v Stepanji vasi, dne 19. maja 1920; Lašvencij Lah, župnik pri Sv. Križu pri Litiji, v Kandiji dne 29. maja 1920, pokopan v Dobrniču. — Naj počivata v miru!

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 10. junija 1920.

Vsebina: 50. Okrožnica Jugoslovanskega episkopata častitim duhovnikom. — 51. Škofovska konferenca v Zagrebu. — 52. Poročilo o grobovih vojakov iz Čehoslovaške in Rusije v Sloveniji. — 53. Pontificia commissio ad Codicis canones authentice interpretandos. — 54. Izpovedni reservati. — 55. Blagoslovljenja. — 56. Razne opazke. — 57. Duhovne vaje. — 58. Konkurzni razpis. — 59. Škofijska kronika.